

Irena Budweiserová: Nelze se zavděčit všem

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Středa, 26 Říjen 2011 23:26

(rozhovor se zpěvačkou Irenou Budweiserovou) V každém životě dochází ke změně, vzniku i zániku. Nejinak je tomu i v životě muzikanta. Loňského roku před Vánoci odešla z dlouholetého angažmá ve skupině Spirituál kvintet zpěvačka, ale také skladatelka a textařka,

Irena Budweiserová

. Již řadu let zpívala vedle Spirituál kvintetu se svou kapelou, v současnosti tvořenou kontrabasistou Vítem Fialou a kytaristy Mirkem Linkou a Jardou Šindlerem. Občas můžeme Irenu Budweiserovou také vidět a slyšet jen s klasickou kytarou Mirka Linky. Pro diváka, který zná Irenu Budweiserovou jen ze Spirituál kvintetu, bude jistě překvapením řada alb, které se svou kapelou vydala.

Již dlouho jsem se chystal si s touto výraznou osobností popovídat, až nastal večer, kdy jsme si u čaje povídali v krásném domku u Prahy, kde žije s manželem, dcerkou Terezou a vlkodavkou Aishou. Večer plynul a zde je výsledek:

Jela jste dlouho, obrazně řečeno, ve vlaku jménem Spirituál kvintet. Teď již téměř rok jedete sama. Jak se cítíte?

Cítím se dobře, jako když se vyskočí z vlaku (smích). Nedávno jsem odpovídala na otázky při příležitosti koncertu v Ostravě. Jedna z otázek byla: „Co vám to dalo a co vám to vzalo?“ Dalo mi to absolutní seberealizaci, absolutní svobodu, to znamená, že ve své kapele si dělám

dramaturgii, svolávám hochy na zkoušku, neslezu z pódia, všechno si odzpívám a odmluvím. Na druhou stranu je to větší odpovědnost, ale myslím si, že byl nejvyšší čas, abych z toho vlaku vystoupila. Sice jsem už jeden pokus učinila ještě před revolucí, ale okolnosti potom nahrály - například Lenka Slabá čekala mimino - a ač se říká, že dvakrát do jedné řeky se nedá vstoupit, tak jsem do ní znovu vstoupila. Když se podívám reálně, mám před sebou pár let, v nichž se potřebuji etablovat a fungovat do důchodu (smích), tak byl nejvyšší čas na sebe víc upozornit.

Jako divák, srovnám-li vaše vystoupení se Spirituál kvintetem a vystoupení s vaší kapelou, mám silný dojem, že v druhém případě z toho máte větší radost. Vidím to správně?

Ano, přesně tak. Vložená investice se zaplatí pánbůh vrátí. Člověk si uvědomí, a to je dobré zjištění, že není na nikom a na ničem závislý. Zjištění, že potřebuji jen kvalitní muzikanty a přátele, vede k tomu, že jsem schopná se zorientovat a vytvořit s publikem zpětnou vazbu. Cítím se tak, že jsem v sobě nenechala nic, co bych nemohla prodat. Zjednodušeně - týká se to not, mluveného slova, hlasu, přístupu k textům, k hudbě – není tam nic, kde by byla nějaká rezerva.

Kdo rozhoduje o volbě vašeho repertoáru?

Dá se říci, že výhradně o něm rozhoduji já. Buď vyberu píseň a mám i návrh, jakým způsobem by měla být aranžována, nebo napíšu svou píseň. A pak čekám, že mi třeba někdo z mých kolegů řekne: „Hele nic moc, to si dej do šuplíku,“ ale oni se asi bojí (smích). Je to tedy až na ověření si písně naživo a kdybych zjistila, že píseň nefunguje, tak o ní chvíli přemýšlím a nechávám ji chvíli znít. Potom se buď setkám s akcí, kterou očekávám a funguje to, nebo ne. Musím ale zaklepat, že nějaký instinkt a pud existuje a můžu se na něj spolehnout, protože většina věcí mi vyjde. Pro chlapce jsou někdy ta „dvě kila“ málo - jako pro jazzmany, ale já cítím, že tahle píseň chytí a lidi si můžou i zazpívat. Stejně tak, když se připravuje CD, není dobré všechny věci nahrát, protože jinak funguje CD a jinak živý koncert. Asi se to člověk učí celý život. Někdo to možná ví už zamlada, ale mně to bude asi trvat až do smrti.

Mně se ve vaší kapele líbí symbióza klasické kytary Mirka Linky a jazzové kytary Jardy Šindlera. Čí to byl nápad dát tyhle muzikanty dohromady?

Když jsem začínala před touto sestavou, tak jsem zpívala s pianem Luděk Švábenského a ten si vzal jako parťáka Pavla Husičku, trumpetistu, oba dva už bohužel poslouchají zhůry. Potom nastoupil Vítek Fiala jako basák a vždy to bylo bez bicích. Po Luděkovi nastoupil pianista Petr Malásek, virtuóz čísla jedna, doprovázející dámy nejvyššího kalibru. Mám na tu dobu krásné vzpomínky, natočili jsme spolu dvě CD. Když Petr Malásek skončil, víceméně z časových důvodů, zkusili jsme pár pianistů, a zjistili jsme, že adekvátní náhrada neexistuje. V tu chvíli Vítek Fiala přivedl Mirka Linku, protože Jarda Šindler v té době již fungoval. Vítek Mirka doporučil, což je hezké, protože mezi nimi je rozdíl jedné generace. Vítek měl navíc čich i na lidské typy, protože i s ostatními muzikanty byla v kapele pohoda a spolehlivost.

Vyslovila jste slova klavír a CD. Víím, že na některých koncertech to zkoušíte i vy na klavír. Jak to jde?

(Smích). Zatím překonávám bariéru, kterou mám od dětství. Bez not jsem si nepamatovala jedinou skladbu z paměti - asi nějaká dysfunkce. Usoudila jsem, že klavír je dobrý pracovní nástroj na psaní písniček, ale víceméně mě donutily okolnosti, lépe řečeno dala jsem s klavírem přídalkovou píseň. Ono to zafungovalo, nevěřila jsem tomu, ale všichni mě přesvědčovali, že ano. Tak jsme se rozhodli, že by bylo zajímavé tam, kde je menší sál, udělat pořad prolutý trochu poezií, kterou mám moc ráda. Nedávno jsem byla v Jeseníku na vernisáži, kdy pozvání bylo pro mě s klavírem, tak jsem si ještě přivezla Mirka (smích) jako posilu. Dostala jsem strach (smích), ale stačí mi jeden kumpán, který nemluví, ale hraje. Pár věcí jsem zahrála sama, ale dokud to trošku půjde, tak si s sebou vždy jednoho kluka ještě vezmu.

Vím, že se po delší době chystáte točit CD, můžete mi o něm něco povědět?

Poslední CD bylo v roce 2008 Vánoční a chystané CD bude z větší části autorské. Polovinu věcí hrajeme asi dva roky a polovinu jsem psala od ledna.

To jsou všechno vaše skladby?

Ano, jsou to moje věci až na dva spirituály a dvě převzaté věci a moje texty jsou zastoupeny asi třetinou. Další texty jsou od Františka Novotného a některé od již nežijící Bány Ježkové a od Aleny Binterové. Bohužel jsem přišla o Báru Ježkovou i o Jirku Batelku, kteří tvořili textařský tým.

Budou to pouze české texty?

Ano, jen české texty, jak jsem řekla, polovina písniček vznikla po lednu, takže nebudou úplně ohrané.

Jaká bude sestava pro nahrávání? Vaši tři chlapci?

Ano, mí tři chlapci a obligátní hosté – Miloš Dvořáček na perkuse a Jakub Zomer, klávesy a hammondky.

Kde se bude CD natáčet?

Jarda Šindler má dobré zkušenosti s natáčecím studiem na AMU, kde je to součástí výukového programu a zvukový režisér, který to má na starosti, je absolutní sluchač.

Kdy bude křest?

V lednu budeme točit, takže asi na jaře.

Název CD?

Název už mám „Hlavně ne klid.“(smích)

Vím, že jste nedávno vystoupila na jedné veliké oslavě. Můžete mi říci, jak k tomu došlo?

Irena Budweiserová: Nelze se zavděčit všem

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Středa, 26 Říjen 2011 23:26

Ano, byla to oslava narozenin exprezidenta, pro mě stále prezidenta Václava Havla. Přišlo to tak, že jsem hrála na letním trutnovském festivalu Open Air.

Jako special guest, nejste, pokud vím, rocková zpěvačka?

Ano to nejsem, ale letos jsme byly pozvány spolu s Ester Kočíčkovou, asi jako žánrové zpestření.

Měla jsem prostor na hlavní scéně, vzala jsem si teenagerovský ohoz a zkusila malinko přitvrdit a publikum bylo tolerantní. Když tam člověk přijde a z vedlejších scén slyší punk, tak se mu trochu klepou nohy, ale všechno považuji za obrovskou zkušenost. Zakladatel festivalu Geronimo už v té době uvažoval o tom, že se pro Václava Havla udělá k narozeninám koncert. Václav Havel je po několika lety čestným hostem festivalu. Já jsem při loučení řekla „fajn, to by asi rád slyšel Freedom, jeho oblíbenou skladbu“, ale brala jsem to, jako když řeknu „ahoj“. Jenže on zavolal, ať si uděláme 1. října volno a akce proběhne. Bylo to náročné, protože tam byl catering a návštěvníci pořád korzovali a zůstali jen ti hudbymilovní. Já jsem program uzavírala a měla jsem proti sobě v publiku Václava Havla, Madeleine Albrightovou, Medu Mládkovou a Toma Stopparda. Bylo to úžasné, nechala jsem si podepsat společnou fotku, pořízenou před léty a považuji to za poctu a krásný zážitek.

To jste dostala pozvánku?

Ano, od Václava Havla, ale mám pozvánku i od Billa Clintona a taky od Václava Klause (smích).

Když jsem si šla pro podpis, tak jsem Toma Stopparda znala jen z fotky, ale v té chvíli si mi nevybavila a jeho paní se zeptala: „Kdo jste a kde zpíváte a kam můžeme přijít na koncert? No, jsem Budweiserová a normálně všude zpívám.“ Ona ho za mnou vyslala, aby řekl, že určitě přijdou a on mi řekl, že jsem černá duše v bílém těle.

Co jste tam zpívala?

Zpívala jsem Hold on Scandalize my Name a publikum se mnou „no, no“. Bylo to aktuální, protože zrovna probíhala aféra s knihou spisovatelky Obermannové. Na závěr znělo Freedom.

Ted' trochu o něčem jiném - někteří kritici i diváci říkají: Ta Budweiserová moc tlačí na pilu, přehání svůj projev a moc se předvádí. Co si o tom myslíte?

Myslím, že normální, říkáme „civilista“, má naprostý nárok si vybrat a poslouchat to, co mu vyhovuje. Je pochopitelné, že lidi mají rádi styl „cool“. Troufám si říct, že v případě žánru jako je spirituál nebo blues stačí kliknout na internet a vidíme a slyšíme interprety takového kalibru, že já jsem proti nim spící panna. Tento žánr bez energie a prožívání nefunguje.

Třeba je to i tím, že u nás vás není s kým srovnat?

Výhradu mám ke kritikům, protože jak jsem řekla, „civilista“ má nárok kritizovat někoho, kdo podle jeho názoru přehání nebo ječí. Kritik by měl být víc v obraze.

Myslím, že tyto vaše vlastnosti byly ve Spirituál kvintetu maličko tlumeny.

Ano, ke konci určitě. Pamatuji si, když jsem nastoupila po Evě Lifkové, tak si lidi museli dost zvykat. Domnívám se, že potom jsem získala i dost příznivců, ale jistě zůstali i někteří, kterým jsem vadila. Víte, vzpomněla jsem si na rozhovor s Dagmar Peckovou, ne že bych se s ní srovnávala, ale je to dáma, u které cítím podobnou energii a náboj. Řekla, že občas naráží, protože lidi nechtějí obnažené emoce. Chtějí mít takový klid „přes sklo“, že se emocí lekají. Záleží na typu člověka. Když za vámi přijde divák a řekne: „Já mám husí kůži,“ tak nevím, zda je mu dobře nebo špatně, ale ono je to vždy pozitivní. Mí muzikanti mě velmi inspirují, nebojím se jakékoli extáze, ale zároveň se snažím dostat i do klidu, tam kde je to potřeba. Je to otázka dobrého načasování. Zkrátka: nelze se zavděčit všem a byla by to špatná cesta

Tak moc děkuji za rozhovor.